

Ovaj projekat je finansiran
od strane Evropske unije

MNE-ALB
IPA CROSS-BORDER COOPERATION PROGRAMME
MONTENEGRO-ALBANIA 2014-2020

Drage sugrađanke i sugrađani,

Pred vama je brošura kojom želimo da vas upoznamo sa novom politikom u upravljanju otpadom, koju uvodimo u opštinama Berane, Crna Gora i Malësi e Madhe, Albanija.

Ova brošura treba da vam ukaže na prednosti selektivnog sakupljanja otpada jer veći dio otpada može postati korisna sirovina za nove proizvode. Odvojeno sakupljanje otpada u domaćinstvima je uobičajena praksa u razvijenim zemljama svijeta.

Na taj način naš grad učinimo čistijim, zdravijim i ljepšim.

Stoga, molimo da odvojite malo vremena da proučite ovu brošuru i tako se podsjetite još jednom na neke činjenice u vezi sa selektivnim sakupljanjem otpada.

Zašto selektivno odlagati otpad?

- zato što otpad sadrži mnoge korisne materijale poput papira, plastike, metala, stakla i druge, koje je moguće preraditi (reciklirati) i iskoristiti za proizvodnju novih proizvoda;
- zato što je iz otpada potrebno izdvojiti opasne komponente, poput starih baterija, lijekova, elektronike, boja i lakova i sl. Te opasne komponente se moraju obraditi na poseban način da bi se izbjeglo zagađenje životne sredine;
- zato što je potrebno štedjeti prostor na odlagalištu otpada, da se ne bi morala otvarati nova odlagališta.

Šta time dobijamo?

- sporije trošimo prirodne resurse koji će trebati i budućim generacijama (to uvijek trebamo imati na umu!);
- čistiju i sigurniju životnu sredinu - zemljište, vodu i vazduh;
- čistiji i uredniji grad.

Koliko ti možeš doprinijeti?

Puno!

Zamislite koliko bi korisnog otpada prikupili i koliko prirodnih resursa uštedjeli kada bi svaki stanovnik naših opština u toku mjesec dana sakupio barem 1 kg papira, 1 kg plastike, 1 kg metala i 1 kg stakla.

Za samo mjesec dana sa toliko papira mogli bi izbjeći sječu 120 stabala, reciklaža plastike bi uštedjela tone i tone nafte, od metala bi se izradile brojne nove konzerve ali i automobili, kućni aparati i brojni drugi proizvodi. Toliko stakla bi uštedjelo čak 42 tone pijeska, 12 tona krečnjaka i 12 tona sode.

Pritom bismo uštedjeli ogromne količine električne energije i vode, a to je samo dio priče o prednostima reciklaže.

U našim opštinama će u narednom periodu biti uveden novi sistem odvojenog sakupljanja otpada.

Tako ćete dobiti mogućnost da pokažete svoju ekološku osviještenost i spremnost da doprinesete očuvanju čistoće grada i vlastitog okruženja!

SISTEM SELEKTIVNOG SAKUPLJANJA OTPADA

U cilju što efikasnijeg uspostavljanja sistema selektivnog sakupljanja otpada u našem gradu, odlučili smo se za primjenu dva modela.

Prvi model podrazumijeva postavljanje više kanti/posuda za odlaganje suvih komponenti otpada: metala, stakla, plastike i papira, a drugi sistem podrazumijeva postavljanje dvije kante/posude za odlaganje suve i mokre komponente otpada.

SISTEM „ČETIRI KANTE“

PAPIR/KARTON, METAL, PLASTIKA, STAKLO

SISTEM „DVIJE KANTE“

MOKRI OTPAD: miješani komunalni otpad, ostaci od hrane, otpad iz vrtova, pelene...

SUVI OTPAD: papir, karton, metal, plastika, staklo...

SISTEM „ČETIRI KANTE“

PAPIR I KARTON

Razmisli! Papir i karton čine više od 20% otpada iz domaćinstva. Moguće ga je više puta reciklirati čime se štedi voda, energija i drvena sirovina.

Promijenimo navike! Odložite stari papir u kontejner s oznakom PAPIR i doprinesite pozitivnoj promjeni.

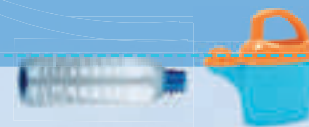
DA!

- ✓ novinski i kancelarijski papir
- ✓ časopisi, katalogi, prospekti, bilježnice
- ✓ papirna i kartonska ambalaža

NE!

- ✗ tetrapak ambalaža
- ✗ plastificirani papir
- ✗ metalizirani papir

PLASTIKA

Razmisli! Plastična ambalaža čini oko 12% kućnog otpada. Plastiku je moguće reciklirati i time uštedjeti naftu. Toga resursa na Zemlji ima sve manje i ako ovako nastavimo neće ga biti dovoljno za buduće generacije, našu djecu, unuke, prauunuke...

Promijenimo navike! Odložite plastičnu ambalažu u kontejner sa oznakom PLASTIKA i doprinesite pozitivnoj promjeni.

DA!

- ✓ ambalaža deterdženata
- ✓ ambalaža šampona
- ✓ ambalaža prehrambenih proizvoda

NE!

- ✗ plastične igračke

METAL

Razmisli! Metalna ambalaža čini oko 4% otpada iz domaćinstva. Metalne proizvode je moguće reciklirati i time uštedjeti vrijedne prirodne metale. Ponovno korišćeni metalni otpad zamjenjuje potrebu za korišćenjem sirovina u metalnoj industriji.

Promijenimo navike! Odložite metalnu ambalažu u kontejner sa oznakom METAL i doprinesite pozitivnoj promjeni.

DA!

- ✓ ambalaža prehrambenih proizvoda
- ✓ limenke, konzerve, metalni poklopci

NE!

- ✗ ambalaža jakih hemikalija i zapaljivih supstanci
- ✗ ambalaža sprejeva
- ✗ ambalaža boja i lakova

STAKLO

Razmisli! Staklo čini oko 5% kućnog otpada. Moguće ga je u potpunosti reciklirati bezbroj puta, a da pritom ne izgubi na kvalitetu. Međutim, tone i tone te vrijedne sirovine završavaju na odlagalištima otpada.

Promijenimo navike! Odložite staklenu ambalažu u kontejner sa oznakom STAKLO i doprinesite pozitivnoj promjeni.

DA!

- ✓ staklene flaše i tegle svih boja
- ✓ staklene čaše

NE!

- ✗ prozorsko, medicinsko i automobilsko staklo
- ✗ ambalaža jakih hemikalija i zapaljivih supstanci
- kristal, ogledala
- ✗ sijalice, neonske svjetiljke

SISTEM „DVIJE KANTE“

Pored odvajanja komponenti suvog otpada, po sistemu „četiri kante“, građani mogu odvajati mokri i suvi otpad, a za to su potrebne samo dvije kante.

SUVI OTPAD:

papir, karton, metal, plastika, staklo...

MOKRI OTPAD:

miješani komunalni otpad, ostaci od hrane, otpad iz vrtova, pelene...

Na kraju, drage naše sugrađanke i sugrađani, selektivnim odlaganjem otpada smanjićemo količinu otpada koja nam završava u kontejnerima za mješoviti otpad, a samim tim smanjićemo i količinu otpada koji odlazimo na privremeno skladište otpada/deponiju. Što je najvažnije, smanjićemo negativan uticaj na životnu sredinu.

Projekat realizuju:

Opština Berane

VIS Albania

Opština Malësi e Madhe

Caritas Montenegro

Projekat „Zelena ostrva“ realizuje se u okviru programa prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija. Cilj projekta je uspostavljanje efikasnog i integrisanog sistema za sakupljanje otpada u opštinama Berane i Malësi e Madhe, kako bi se doprinijelo boljoj zaštiti životne sredine i stalnom uključivanju različitih aktera. Sprovođenje akcija sakupljanja, recikliranja i smanjenja otpada na individualnom i javnom nivou je konkretan pristup koji će uticati na promjenu odnosa građana i institucija prema problemu otpada i zagađivanja.

Ova brošura je pripremljena uz finansijsku podršku Evropske unije. Njen sadržaj je isključiva odgovornost Oštine Berane, Opštine Malësi e Madhe, VIS Albania i CARITAS Montenegro i ne odražava nužno stavove Evropske unije.